

EDITORIAL

Atuhan an pananalumpigos, pasismo ngan pagtatraydor han rehimen US-Marcos

Angkon an diri mababantad nga determinasyon, ngan ha lamrag han pamumuno han Partido, bug-os kusog nga hahasugon han hiluag nga masa han katawhan ha tiarabot nga tuig an makuri nga dalan han pakigbisog agud pakusgon an ira pag-ato ha korap, matalumpiguson, madarahug ngan traydor ha nasud nga rehimen US-Marcos.

Natikagrabe an kamutangan han mayoriya han katawhan Pilipino tungod ha mga pakuri ngan pabug-at nga palisiya ngan programa han rehimen US-Marcos. Ha linabay nga tuig, dugang nga bumagsak an pankatilingban nga kamutangan ngan pakabuhian han katawhan. Tungod ha mga palisiya nga nakasarig ha importasyon ngan nagpapatay ha lokal nga produksyon, haros waray hunong an pag-umento han presyo han pagkaon, lana ngan mga bataan nga panginahanglan, hasta na an kagarastuhan ha kalibsuban, edukasyon ngan iba pa nga serbisyo.

Nagpapakabungol hi Marcos ha guliat han masa nga trabahador para

ha kaangayan nga suhol nga makaburuhi ha ira mga pamilya. Ginsasabragan niya hin sinsilyo an mga trabahador samtang busog ura-ura an mga dagko nga langyaw nga kapitalista. Wala-tuo an panlulupot han mga agaron maytuna, ngan dagko nga plantasyon ngan kompaniya ha pagmimina ha tuna han mga parag-uma.

Gin-aagawan hin pakabuhian an mga parupangisda, mga drayber ngan opereytor ngan iba pa nga sektor han masa nga anakbalhas. Kulang kaupay an trabaho, labina para ha mga kabataan-unan, ha diri industriyalisado nga ekonomiya. Bisan ano nala an ginsusudlan nga panginabuhian han milyunmilyon nga trabahador ngan mayoriya

nga mga pamilya nga nabubuhi ha kahig-tuka. Yukut-yukot an kada adlaw nga napipiritan nga mag-abrod agud kumita hin guti para ha ira pamilya.

Natikagrabe an diri pagkakapareho ngan pankatilingban nga inhustisya. Samtang an kadam-an naato agud mabuhian ha butnga han kakurian, dirudiretso naman nga nagpapatakas ha pagmalgastar ngan luho hi Marcos ngan an iya mga korap nga burukrata, ginpapaburan nga mga kapitalista ngan dagko nga agaron maytuna. Mismo an pamilya nga Marcos nabubuhi ha layaw, niruniyan nga paggawas ha nasud, mga pakaon ngan konsyerto ha Malacañang, paggamit han helikopter para ha pribado nga biyahe ngan iba pa. Naghahakin hira hin mas dako nga karikuhan pinaagi han korapsyon, mga kikkab, paniniyupi ha mga trabahador ngan parag-uma, ngan pagdambong ha natural nga karikuhan han nasud.

Labina atubangan han tiarabot nga piniliay, nalilibang yana an nagha-hadi nga barkadahan nga Marcos ha konsolidasyon han iya poder agud so-lohon an poder. Gin-gagamit niya ini kontra ha katawhan ngan ha iya mga karibal ha pulitika. Gin-eetsapwera niya yana an mga Duterte nga gin-alya-do niya ha panlibo ha 2022 nga pinili-ay. Kundi, nagpapakabungol hiya ha araba han katawhan nga ipaaresto hi Rodrigo Duterte ngan patalsikon hi Sara Duterte agud mapagdesisyon nga masirutan hira ha damo nga krimen han pagpatay ngan pagdambong ha baul-karikuhan han nasud.

Waray-hunong an madarahug nga mapanmuypoy nga gerra ni Marcos. Tikapintas pa an terorismo han estado agud perdhon an ira pakigbisog. Ha tahub han mga "insurgency-free" nga mga deklarasyon, igin-imponer ni Marcos an diri-deklarado nga balaud militar ha yukut-yukot nga barangay ha kabaryuhan nga mahugot nga gin-kokontrol han iya mga pasista nga su-ruguon. Ura-ura nga ginpapahaligot ni Marcos an natad han ligal nga pakig-bisog. Ha kabaryuhan man o kasyuda-ran, waray-wantas an sarbeylans, pan-gigipit, *Red-tagging*, pangaresto ngan pagsalawad han hinimu-himo nga kaso kontra ha masa nga naninin-dugan ngan naato para ha patriyotiko

ngan demokratiko nga interes han ka-tawhan.

Lunod-patay an pagtraydor ni Marcos ha katawhan Pilipino ha pag-yukbo niya ha poder han imperyalista nga amo. Ha ilarum han papet nga hi Marcos, waray kapareho kagarapal an panmilitar nga panginlabot han US. Buta niya nga gin-aalagad an ngata-nan han karuyagon han US, kalakip an pagtindog hin dugang pa nga mga ba-se militar ngan sikreto nga pasilidad. Iginpapailarum niya an reaksyunaryo nga armado nga pwersa ha mando ngan kontrol han mga upisyal militar han US. Iginpapagamit ni Marcos an nasud ha US ha pagpapapaso han ar-mado nga pingkiay ha imperyalista nga karibal nga China, kalakip an pag-lalayag han mga higante nga armas han US Navy ha sakob mismo han ka-murupud-an han Pilipinas.

Ha tiarabot nga tuig ngan pana-hon, kinahanglan dugang nga pakus-gon han hiluag nga masa han kataw-han Pilipino an ira pakigbisog kontra ha niyutiyo, pakuri ngan pasista nga rehimen Marcos. Kinahanglan nga bug-os kusog nga pandayon an deter-minasyon ngan kapas han katawhan nga tumindog ngan magprotesta. Ki-nahanglan nira ipakita an ira kangalas ha kawaray-pulos hini nga paluruson an presyo han pagkaon ngan mga

papliton ngan kapakyasan nga maghi-mo hin regular nga trabaho para ha milyun-milyon nga trabahador. Kina-hanglan nira ipakigbisog an ira de-mokratiko nga demanda para ha tuna, umento nga suhol ngan sweldo, paka-buhian ngan sadang nga pankatili-ngan nga serbisyo.

Pursigido nga padig-unon an de-terminasyon han katawhan Pilipino agud buungon an terorista nga ngir-hat han rehimen US-Marcos. Kina-hanglan nira maisugon nga atuhan ha ngatanan nga pamaagi an pasismo han estado. Tagan hin tingog an nga-tanan nga biktima han mga pagpatay nga panmilitar nga pandarahug ha kabaryuhan ngan kasyudaran. Tiru-kon an ira kusog ha urusa nga pag-martsa ha ngatanan nga parte han nasud para iguliat ngan ipakigbisog an hustisya. Kinahanglan tumindog an bug-os nga nasud para ha katungod ngan hustisya para ha ngatanan han biktima.

Kinahanglan ipakita han kataw-han an patriyotiko nga kangalas kan Marcos, pakusgon an panawagan pa-ra bungkagon an ngatanan nga base militar han US, kuhaon an ngatanan nga higamit pan-gerra han US nga nakaistak ha Pilipinas, tipahan an mga treyning pan-gerra, ngan palayason an ngatanan nga tropa nga Amerika-no, kalakip an mga tropa han Japan nga gindadanas han US. Kinahanglan ipakigbisog han katawhan an tinuod nga naglulugaring nga pan-gawas nga palisiya nga nag-uundong ha kamura-yawan ngan dayalogo, partikular agud solbaron an mga pankadagatan nga tipa-tipa ha China.

Determinado an Partido nga ungbawan an mga kaluyahan ha nag-labay ngan isahon an kapas hini nga hiluagan nga pamunuan an masa. Gin-aaghat hini an ngatanan han iya kadre ngan an rebolusyunaryo nga masa nga dugang nga pandayon an ira de-terminasyon nga pahiluagon ngan pa-kusgon an Partido, Bagong Hukbong Bayan ngan mga rebolusyunaryo nga organisasyon masa, ipasulong an na-syunal demokratiko nga rebolusyon ngan bug-os kusog nga kab-uton an mga kadaugan yana nga tuig ngan ha tiarabot nga panahon.

 Tuig LVI Ihap 1 Enero 7, 2025 Igin-gagawas an Ang Bayan ha lenggwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Winaray ngan Ingles. Nakarawat an Ang Bayan han mga kontribusyon ha porma han mga artikulo ngan balita. Gin-aaghat liwat an mga mambarasa nga magpaabot hin mga suson ngan rekomendasyon ha ikauuswag han aton mantalaan.	Gin-uunod Editorial: Atuhan an pananalumpigos, pasismo ngan pagtatraydor han rehimen US-Marcos 1 Bagakalamidad nga destroso han rehimen US-Marcos 3 Ika-56 nga anibersaryo han PKP, iginselebrar 4 Paglayag han USS Carl Vinson ha Pilipinas, ginsukna 4 Pagtalapas ha tawhanon nga katungod 5 Pag-abre han <i>municipal waters</i>, ginsukna 5 Ha dagmit nga pulong 6 Pakusgon an pakig-usa ha mga priso pulitikal 7 Militarisasyon ha mga komunidad ha Cebu 8 <i>Last mile school</i>: korapsyon ngan kontra-insurhensya 9 Imperyalista nga panginlabot ha Syria 10
An Ang Bayan igin-gagawas duha kabeses kada bulan han Komite Sentral han Partido Komunista ng Pilipinass	
 ang.bayan@cpp.ph	

Baga-kalamidad nga destroso an dara han rehimen US-Marcos ha katawhan

Diri malipayon nga bag-o nga tuig kundi dugang nga pakuri an dara han rehimen US-Marcos pagsakob han 2025. Syahan nga adlaw pala han tuig, tumapo na ha publiko an panibag-o nga serye han pag-umento han mga paplitan ngan sukot. Panibag-o ini nga mga igo ha pakabuhi ngan nagtitikagrabe nga kundsyon ha panginabuhi han katawhan.

Nagin epektibo hadton Enero 1 an ikatulo ha serye han paghitaas han sukot ha serbisyo ha tubig ha Metro Manila nga ₱7.32 para ha Maynilad Water Services ngan ₱5.95 kada kubiko metro han Manila Water Company. Han Enero 7, naghitaas an presyo han kerosin ngan *diesel* hin ₱1 ngan ₱1.40/litro. Samtang, Enero liwat an pagtikang han paghitaas ha sukot han mga kompaniya han kuryente subay ha gin-aprubahan nga umento han Energy Regulatory Board nga ₱3.05 bilyon para ha bug-os nga tuig.

Igindungan pa an dugang nga 1% nga iban ha himubo ura-ura na nga suhol han mga trabahador para ha Social Security System. Ini na an ika-upat nga paghitaas han sukot tikang 2018, nga nagduso ha pag-iban ha suhol han ordinaryo nga mga trabahador tikang 12% ngadto 15% kada bulan.

Kadugtong ini nga mga pabug-at ha hilaba nga listahan han mga pakuri nga igin-imponer ni Ferdinand Marcos Jr tikang han lumingkod hiya ha poder.

Ha nakalabay nga tuig, diri ma-

menos ha 31 kabeses nga ginpahitaas han mga kompaniya ha lana an presyo han mga produkto nga petrolyo. Nagresulta ini ha kabug-usan nga paghitaas hin ₱13.05 ha kada litro han gasolina, ₱11.30 ha kada litro han *diesel*, ngan ₱6.95 ha kada kilo han LPG (katugbang han ₱83 ha kada 11 kilo nga tangke). Dugang nga gastos ini ha pamasada, pangisda, pagtanum, pansungo ngan pankabug-usan nga transportasyon. Hadton Nobyembre 2024, iginreport han mga drayber han dyip nga naibanan hin tubtub ₱2,000 an ira kita ha kada 25 kaadlaw nga pamasada. Nagreport liwat an mga parupangisda hin pag-iban han oras han pagpalawod tikang 6-8 kaoras ngada ha 4-6 tungod ha hitaas nga presyo han lana, nga nakomponer ha 80% han ira kabug-usan nga gastos ha pangisda.

Natikadako an ganansya han mga kompaniya han lana. Dinako an kita han Petron, pinakadako nga kompaniya han lana ha nasud, ngadto ha ₱17.3 bilyon ha syahan nga katunga pala han 2024. An upat nga kasunod nga pinakadagko nga kompaniya nag-

ganansya naman hin ₱1.7-₱7 kabilyon ha pareho nga panahon. Nakibahin an rehimen US-Marcos ha superganansya nga nahahakin ha hitaas nga presyo han lana ha porma han luun-luon nga buhis nga ginsusugbong han mga mamaralit.

Gintuyangan liwat han rehimen an mga kompaniya ha kuryente nga pahitas-on hin unom kabeses an sukot hini. Ha Metro Manila ngan higrani nga mga prubinsya nga lugop han kompaniya nga Meralco, nagresulta ini ha paghitaas han sukot hin tubtub ₱2.07/kwh o dugang nga ₱415.02/bulan ha usa nga pamilya nga nakonsumo hin 200kwh kada bulan. Ginkonsumo hini an maabot ha 17% han minimum nga suhol han usa nga trabahador. Ha iba nga parte han nasud, may panahon nga humitaas ngadto ha ₱19/kwh an sukot han mga distribyutor han kuryente.

Gindepensahan han rehimen an "panginahanglan" han mga kompaniya nga pahitas-on an sukot ha kuryente para kuhunay "mabawi" hini an mga paghitaas ha generation charge nga dara han paghitaas ha presyo han kuryente ha Wholesale Electricity Spot Market (WESM). Pareho han lana, monopolisado an WESM han pinakadagko nga burgesia komprador, nga may mga sapi o direkta nga nagtatag-iyahan han mga kompaniya nga distribyutor. Usa hini nga mga kompaniya an Meralco nga naghihimo ngan nagbabaligya hin enerhiya ha WESM pinaagi han Meralco PowerGen Corporation ngan Cebu Energy Development Corporation, ngan nasakob ha mga Power Supply Agreement ha kalugaringon hini nga mga kompaniya.

Samtang nabubuktot an katawhan nga kumita agud diri hira mautdan hin serbisyo, iginhambog han Meralco nga makakab-ot hini an ₱43 kabilyon nga neto nga kita nga target ha 2024, nga 17% nga mas dako tanding ha kita hini hadton 2023.

Hadton 2024, inabot ha ₱7.87 ka-

Sundan ha paypay 4

Paghitaas-presyo/sukot ha 2025

Produkto nga petrolyo

₱11.30-₱13.05/litro

Tubig

₱6.41-₱7.87/kubiko metro

Kuryente

₱2.0751 per kWh (Meralco)

Panibag-o nga iban ha SSS

₱750-₱1,220/bulan

da kubiko metro an dugang nga sukot ha tubig ha Metro Manila. Ikaduha ini ha 5 kabalitang nga taas-sukot nga nagtikang pa hadton 2023. Kaparte ini han gin-aprubahan han Metropolitan Waterworks and Sewerage System (MWSS) nga 5 katuig nga programa para "mabawi" han mga kompaniya an "malulugi" ha ira dara han implasyon ngan para dugngan an imprastraktura para ha "mas mau-pay" nga serbisyo. Igintalaan ha programa nga pag-abot han 2027 maabot ha ₱19.25 tubtub ₱20.37 kada kubiko metro an kabug-usan nga dugang nga sukot, kundi tulo katuig pala inabot na ini ha ₱18.48 ngan ₱20.40.

Labot ha duha nga kompaniya ha NCR, nagpatuman liwat hin umento han sukot an Davao City Water District hin tubtub 32%. Kaparte ini han kabug-usan nga 60% nga umento nga iginpatuman han kompaniya tikang 2022. Karuyag sidngon hini an ₱60-₱80 nga dugang nga sukot ha mga pamilya nga nakonsumo hin 20 metro kubiko kada bulan.

Ha luyo nga bahin, guti kaupay, kun mayda man lugway nga iginhatag an reaksyunaryo nga estado ha katawhan. Sensilyo nga ₱31.29 kada adlaw an kasagaran nga dugang ha suhol nga iginmando han 14 nga *regional wage board*. Pinakahimubo an dugang nga suhol ha mga trabahador ha agrikultura (₱21/adlaw) ngan pinakahitaas ha diri agrikultura (₱75/adlaw) ha Calabarzon. Siyam nga rehiyon naman an nagdugang hin suhol han mga kabulig ha balay hin ₱500-₱1,000/bulan. Grabe ini nga pakatamay ha mga trabahador labina nga aada ha ₱1,200 na an ginkikinahanglan nga minimum nga suhol agud mabuhi hin disente an usa nga 5-katawo nga pamilya.

Samtang, gindugangan la hin masobra ₱200 an sweldo han pinakaubos nga empleyado han gubyerno ha kamanduan nga iginpagawas han rehi-men ha temprano nga parte han 2024. Waray lupgupi hini nga kamanduan an mga empleyado nga nakapailarum ha kaayusan nga *job order/contract of service* ngan mga lokal nga gubyerno. **AB**

Ika-56 nga anibersaryo han PKP, iginselebrar

NAGLANSAR HIN MGA aktibidad an dirudilain nga yunit han Bagong Huk-bong Bayan (BHB) ngan rebolusyunaryo nga masa ngaduha ha kabaryuhan, mga poblasyon ngan kasyudaran ha nasud para igselebrar an ika-56 nga anibersaryo han Partido Komunista ng Pilipinas (PKP).

Ha Manila, nagpakilat-nga-rali an mga alyado nga organisasyon han National Democratic Front (NDF)-Metro Manila hadton Disyembre 23, 2024 ha Recto Avenue para igsalin-urog an anibersaryo han PKP. Ha martsa, nanawagan hira ha katawhan Pilipino nga ipasulong an nasyunal demokratiko nga rebolusyon ha butnga han nagtitikagrabe nga kakurian ngan nagtitika-pintas nga banggaay ha pulitika han naghahadi nga mga klase.

Ha Rizal, iginlansar han NDF-Rizal an Oplan-Sab-ong ngan Oplan-Pilit ha pagtikang han 2025. Landaw an makolor ngan nakakakuha-atensyon nga mga balatengga nga nagelebrar ha anibersaryo han Partido nga igin-sab-ong ha mga tawuhon nga sentro han Antipolo City. Naghimo liwat hira hin tinagdamo nga pagpilit hin mga istiker ngan nagdistribwer hin polyeto hiu-nong ha BHB.

Iginpadangat liwat han nasyunal nga pamunuan han Compatriots, Katipunan ng mga Gurong Makabayan ngan Makabayang Kilusan ng Bagong Kababaihan an ira pagbati ha Partido. Tikang naman ha internasyunal nga mga partido ngan sangkay han PKP, nagpahayag na hin pagbati an Communist Party of Australia (Marxist-Leninist), "Serve the People" (Vietnam), Anti-Imperialist Action Ireland, Communist Party of Canada (Marxist-Leninist), Friends of the Filipino People in Struggle ngan mga tsapter hini tikang ha magkalain-lain nga parte han kalibutan.

Paglayag han USS Carl Vinson ha soberano nga kadagatan han Pilipinas, kinahanglan suknaon

NANAWAGAN AN PARTIDO Komunista ng Pilipinas (PKP) ha katawhan Pilipino nga mahugot nga suknaon an paglalayag han US Carrier Strike Group (CSG) One ha Surigao Strait giutan han Leyte ngan Mindanao hadton urhi nga semana han Disyembre 2024. Waray-awod an ginhimo nga pagtabok hini ha soberano nga kadagatan nga lupgop han Pilipinas tikang ha Pacific Ocean tikadto ha West Philippine Sea.

An nabal nga pormasyon han US, nga ginpapangunahan han USS Carl Vinson *aircraft carrier*, usa nga higante nga bokis-de-gerra nga may kapas nga magkarga hin usa nga dako nga nukleyar nga arsenal. Karga hini an tulo pa nga bokis-de-gerra.

Samtang, butaray nga pagpakaniyutiyo ha imperyalista nga US an pag-a-nunsyo han AFP ngan Department of National Defense nga naglalarang nga pumalit hin Typhon Midrange Capability (MRC) *missile system* tikang ha US. Hadton Abril 2024, nagbutang an US hin Typhon *missile* ha norte nga dapit han Luzon nga gin-gamit ha Balikatan *war games*. Waray pa liwat ini kuhaa.

Kasunod hini, utro nga iginduso ni Surigao Del Norte 2nd District Rep. Robert Ace Barbers hadton Enero 2 nga magkamayda hin Enhanced Defense Cooperation Agreement site ha iya prubinsya. Sigon ha iya, kinahanglan ini ha prubinsya tungod kay "bulnerable an sinirangan nga dapit han nasud ha mga ismagler ngan langyaw nga panginlabot".

Sigon kan Marco Valbuena, upisyal ha impormasyon han Partido, ura-ura an pagpakaniyutiyo ni Marcos ha imperyalista nga amo nga US ha pakigkunsabuhay ha pagtamak ha soberaniya han Pilipinas. "Iginpapakita hini kun tiunan-o gin-gagamit an nasud komo usa nga lansaran han mga operasyon han US ha pagpapakita han kusog ha Pasipiko ngan komo niyutiyo ha ginhihimo han US nga pagpapapintas han inter-imperyalista nga tensyon," sigon ha iya.

Waray wantas nga pagtalapas han AFP ha tawhanon nga katungod

Ha butnga han pagselebrar han kapaskuhan, waray wantas an pangatake han mga yunit han Armed Forces of the Philippines (AFP) ha katawhan Pilipino. Hadton urhi nga mga adlaw han Disyembre 2024, waray hunong an mga kaso han panmatay, pangaresto ngan pagtalapas ha internasyunal nga tawhanon nga balaud han mga berdugo.

Panmatay. Ginpusil ngan ginpatay han mga sundalo han AFP nga naka-istasyon ha Barangay Paguihaman, Uson, Masbate an duha nga ulitawuhay nga tiuli tikang ha usa Christmas party ha nasering nga barangay hadton kaagahon han Disyembre 27, 2024. Namatay ha gilayon an 18-anyos nga hi Redjan Montealegre, residente han kasapit nga Barangay Mongahay, ngan 14-anyos nga hi JP Osabel, residente han Barangay Mabini. Ngaduha hira ginpusil ha ulo.

Gin-ako mismo han mga sundalo an pagpatay ha duha. Sigon ha ira, kahuna nira mga armado nga mangaraway han BHB an mga biktima.

Pangaresto. Tulo nga trabahador pankauswagan nga may sumpay ha Paghida-et sa Kauswagan Development Group Incorporated (PDG Inc) an gin-aresto han mga pulis hadton Enero 2 ha Negros Occidental. Gin-aresto hira Federico Salvilla, Perla Jaleco ngan Dharyll Albanez ha mga kaso han "terrorism financing" o pagtalapas ha Terrorism Financing and Suppression Act of 2012.

An PDG Inc usa nga organisasyon ha sentral ngan sur nga dapit han Negros Island nga nagpapasulong han katungod han mga parag-uma ngan mga parupangisda para ha sustenable nga agrikultura ngan pankatilingban nga reporma.

Pagtalapas ha internasyunal nga tawhanon nga balaud. Hadton Oktubre 1, 2024 buhi nga gindakop han 12th IB hi Alvin Panoy (Ka Benmar) ha nahitabo nga engkwentro ha Sityo Hilwan, Barangay Manika, Libacao, Aklan. Iginhigot hiya han mga sundalo ngan kasunod an paggulihi hin "advance happy new year" ngan nagbuhi hin susrunod nga buto han pusil. Gin-ayat pa han mga sundalo nga kuhaon an patay nga lawas han Pula nga mangaraway tikang ha ira.

Hadton Disyembre 10, 2024, gintadtad han bala han 12th IB an patay nga lawas ni Jyrel Katipunan (Ka Jason) nga napatay ha usa nga engkwentro hadton Disyembre 9 ha Barangay Tacayan, Tapaz, Capiz. Sigon ha BHB, usa la an igo ni Ka Jason nga ikinamatay niya dayon. Iginpahimutang nira an patay nga lawas ha usa nga tay-aw nga lugar agud ipakuha ha mga kaurupdan kundi natad-an ini han mga pasista nga sundalo han sumunod nga adlaw.

Ha Oriental Mindoro, pira kaadlaw nga ginpugos ngan ginpakurian han 4th IB an pamilya han namartir nga Pula nga mangaraway nga hi Marife Gayadan, usa nga Mangyan-Iraya, tikang han bawion an minatay han kaurupdan. Namartir hi Gayadan ha usa nga engkwentro han 4th IB ngan Bagong Hukbong Bayan (BHB) ha Sitio Tinis-an, Barangay San Vicente, Roxas, Oriental Mindoro hadton Disyembre 18, 2024. Ha katapusan, ginkawat han mga sundalo an patay nga lawas han martir ha iya mga kaurupdan para "ibalik" ha ira balay. Tubtub ha lamay, ginbabantayan hira han mga sundalo.

Demolisyon. Madarahug nga gindemolis han masobra 100 nga ginbaydan nga maton an mga panimalay ha Dalat, San Roque, Bangkal, Davao City hadton Disyembre 21, 2024. Segun ha Kalipunan ng Damayang Mahihirap (Kadamay)-Davao, tulo nga residente an nasamaran ha madarahug nga pagruba ha mga balay ha komunidad. Tikang ha lokal nga gubyerno an mga tawuhan han demolisyon.

Pan-gigipit. Ginmanmanan ngan gin-gipit han mga tawuhan han National Task Force (NTF)-Elcac an pankabug-usan nga sekretaryo han Gabriela-Southern Tagalog nga hi Krizia Cirujano hadton panahon han kapaskuhan. Ginkadto han duha nga lalaki nga

diniri nga magpakilala an balay han pamilya ni Cirujano ha Dasmariñas City, Cavite hadton Disyembre 19, 2024.

Atake ha unyon. Iligal nga gintanggal han kapitalista han Paperland Inc. an presidente han unyon hini nga Militanteng Manggagawa ng Paperland Inc (MMPI-ANGLO-KMU) hadton Disyembre 22, 2024. Gintanggal ha trabaho hi Renato Ayroso tungod ha iya pagtindog ha *collective bargaining agreement* (CBA) ngan iba pa nga mga katungod han trabahador. Gin-gamit nga kaso han kapitalista kontra kan Ayroso an "insubordination" o diri pagsunod ha mando han otoridad. Maiha na nga gin-gigipit hi Aryoso tungod han iya pag-ato para ha CBA, Occupational Safety and Health (OSH) inspeksyon ngan iba pa nga katungod han mga trabahador. AB

Pag-abre han municipal waters ha komersyal nga pangisda, ginsukna

MAHUGOT NGA GINKUNDENA han mga grupo han parupangisda an pagpabor han Korte Suprema ha petisyon han usa nga kompaniya nga ig-abre an *municipal waters* ha pandambong han dako nga komersyal nga pangisda. An *municipal waters* amo an lupgop nga 15 kakilometro tikang ha ligid han dagat.

Sigon ha Pamalakaya, hihibangon hini nga desisyon an pakabuhian han aada ha 2 kamilyon nga parupangisda. Diri akos makigkumpitensya han gudti nga parupangisda nga nagamit hin kadaan ngan manwal nga mga pamaagi han pagdakop han isda ha mga abante, ngan kasagaran mapanhibang nga mga higamit ngan teknolohiya han komersyal nga parupangisda, sering hini.

Tungod ha abante nga higamit, madagmit nga nauubos han dagko nga barko nga pangisda an ngatanan nga klase han karikuhan-ha-dagat.

128%

depisit han nasyunal nga badyet hadton Nobyembre, katugbang hin **₱1.18** katrilyon.

6%

o 11 la han 186 nga mayor nga proyekto ha imprastraktura an magdidirudiretso an konstruksyon ha 2025.

Damo an nagkwestyon ha dako nga alokasyon para hini ha nasyunal nga badyet.

3

na an ginsalawad nga **reklamo nga impeachment** kontra kan Sara Duterte hadton Disyembre 2024

57%

an gintatantiya nga tantos han kakurian ha ranggo han mga bata (*child poverty*), doble ha syahan nga mga pagtantiya.

Taramdan: PIDS

97.94%

an nagastos han DAR ha badyet para ha CLOA hadton 2022 kundi 32.94% la an naabot hini nga target para ha pagparehistro.

Taramdan: COA

₱194 B

guti kaupay nga gin-iban ni Marcos ha badyet ha imprastraktura han 2025 nga badyet agud pagawason nga mas himubo ini itanding ha badyet ha edukasyon.

1,000

nga molinuhan han humay ngan mais an nagserra tikang 2012-2022,

pinakadako kahuman igsabalaud an liberalisasyon han importasyon han bugas nga nagresulta ha pagbagsak han produksyon han humay ngan mais.

Taramdan: 2022 Census of Agriculture and Fisheries

15,000

la an dugang nga klasrum nga ititindog subay ha plano han DepEd ha 2025, bisan kun 250,000 an kakulangan ha bug-os nga nasud.

Pakusgon an pakig-usa han katawhan ha mga priso pulitikal

Diri nauulangan han mga puthaw nga rehas ngan kampanya han panmuypoy han rehimen Marcos an padayon nga paglarab han diwa nga patriyotiko ngan pakigbisog han mga priso pulitikal ha Pilipinas. Makatadungan la nga batunon ini han katawhan Pilipino hin diri nagpapapas nga suporta ngan pakig-usa.

Biktima an mga priso pulitikal han waray-hunong nga kontra-rebolusyunaryo nga gerra nga ginlalansar han reaksyunaryo nga estado. Gindakop ngan ginpriso hira tungod ha ira pakigbisog para ha interes han masa nga anakbalhas. Ginsalawdan hira hin mga kriminal nga kaso agud igdiwara nga pulitikal an ira mga kaso. Pagtalapas ha sibil nga katungod han mga priso pulitikal an ira padayon nga pagkapriso.

Ha lista han Karapatan, diri mamenos ha 757 an presente nga ihap han mga priso pulitikal ha nasud. Mayda 103 nga kalagsan na ngan 97 an masakit. Naabot ha 156 an kabayin-an ngan mayda 17 nga konsultant ngan istap han erestorya pankamurayawan han National Democratic Front of the Philippines (NDFP) an nakapriso. Ha ilarum han rehimen Marcos, ginaresto ngan ginpriso an diri mamenos ha 148 nga priso pulitikal.

Grabe an mga kamutangan nga gin-aagian han mga priso pulitikal ngan ordinaryo nga priso nga Pilipino ha sakob han mga prisuhan. Nabababihin ha duha an mga priso: 117,850 an nakapailarum pa ha pagbista ha korte samtang nakapriso ha Bureau of Jail and Management and Penology ngan an 53,397 nga priso nga nasentensyahan na ngan nakapriso ha mga prisuhan han Bureau of Corrections.

Nangunguna nga problema nira an mahinay nga dalagan han hustisya ha nasud. Nagresulta ini ha piguot kaupay nga prisuhan. Ginpapaantos hira ha kulang ngan diri masustansya nga pagkaon ha prisuhan, himubo nga kalidad han serbisyo medikal ngan sobra nga pag-istrikto ha ira mga bisita.

Nalastar hin tuig o tubtub pira

kadekada an mga pagbista. Nakagawas an iba kahuman mapawarayan-sala kundi ginpriso na hin damo nga tuig. Ha kaso han mga priso pulitikal, mayda mga napawarayan-sala ha orihinal nga kaso, kundi diri nakagawas tungod ha pagsalawad hin "luun-luon nga kaso" han militar. Ha ilarum han rehimen Marcos maabot na ha walo nga priso pulitikal an namatay ha sakit ngan kalagas samtang mayda 12 ha panahon han rehimen Duterte. Mayda liwat mga sumat nga natikahitaas an ihap han mga priso nga Pilipino nga nag-uunay tungod han kawaray-paglaum.

Pakig-usa ngan suporta

Tikang ha ikaduha nga parte han 2024, nagrayhak ngan nagbuylo an mga kampanya han mga nasyunal demokratiko nga grupo ngan mga tagdepensa han tawhanon nga katungod agud suportahan ngan pagawason an mga priso pulitikal. Ginlansar an bag-o nga kampanya hadton Hunyo 27, 2024 ha Bantayog ng mga Bayani ha Quezon City ha panguna han Samahan ng Ex-Detainees Laban sa Detensyon at Aresto ngan 13 pa nga organisasyon.

Kabakyang an grupo nga Kapatid, organisasyon han mga kaurupdan han mga priso pulitikal ngan mga boluntir, nahimo an serye han mga pagbisita ngan paghatag hin suporta ha mga priso pulitikal labina hadton Disyembre 2024. Naghatag hira hin mga materyal nga suporta komo selebrasyon han kapaskuhan ngan suporta moral agud padig-unon an determinasyon han mga priso pulitikal.

Nahimo an mga pagbisita ha mga prisuhan ha Taguig City, Mandaluyong City, Quezon City, Muntinlupa City, Nueva Ecija, Pampanga, Taclo-

ban City ngan iba pa nga lugar. Kinadto ha mga prisuhan an mga tawoha-singbahan, mga trabahador pankalibsugan, mga kabatan-unan nga estudyante ngan iba pa nga mga sektor. Mayda liwat ginlansar nga pangulekta hin mga surat ngan donasyon an magkalain-lain nga mga organisasyon, bisan an asosasyon han migrante nga Pilipino ngan langyawanon.

Pinakalandaw ha mga pagbisita an pagselebrar hin misa, ikaduha nga beses ha 2024, han bag-o nga ginngaranan nga kardinal nga hi Cardinal Pablo Virgilio David hadton Disyembre 26, 2024 ha Camp Bagong Diwa, Bicutan, Taguig City. Kaupod ha mga nahikatapo han kardinal an mga nakapriso nga konsultant ha kamurayawan han NDFP. Nagmisa liwat ha Bago City District Jail ha Negros Occidental hadton Disyembre 20, 2024 hi San Carlos Bishop Gerardo Alminaza.

Iginpanawagan han duha nga lider han singbahan an dagmit nga pagpagawas ha mga priso pulitikal. Nanawagan liwat hira ha gubyrno nga magpasar hin usa nga balaud nga maghahatag hin makatadungan nga danyos o kumpensasyon ha mga priso nga maiha nga ginpriso kundi ha dayuday ginpawarayan-sala han korte.

Ha ngatanan hini nga mga aktibidad, ginpakita han mga priso pulitikal an ira diri nagpapapas nga panindugan ngan diwa para ha nasyunal ngan demokratiko nga hingyap han katawhan.

Militarisasyon ha mga umhanan ngan komunidad ha Cebu

Nagtitikapintas an militarisasyon ngan pagsabrag hin terorismo han mga pwersa han estado ha mga umhanan ngan komunidad han kabras ha Cebu. Ginpupuyopoy han rehimen Marcos an pagkaurusa ngan pag-ato han mga Cebuano para ha ira mga katungod komo pabor ha mga agaron maytuna ngan burgesya komprador.

Panlupot ha tuna ha Alonguisan

Pwersahay ngan sikreto nga gin-sulod ngan ginkampuhan han sumobra-kumulang 40 nga sundalo han 31st Civil Military Operations (CMO) ha Sityo Camaren, Barangay Bonbon, Aloguinsan, Cebu hadton Disyembre 4, 2024. Lupgop an lugar han 168 kaektarya nga katunaan nga ginhuhulad han San Roque Farmers' Association (SRFA) nga maiha na nga ginlulupot han pamilya nga agaron maytuna nga Gantuanco.

Diri ini an syahan nga higayon han pan-gigipit ngan pagkakampo han militar ha lugar. Hadton Agosto 2011, madarahug nga ginbungkag han mga pulis ngan sundalo an mga protesta ngan pagkaurusa han mga parag-uma nga nanindugan kontra ha pangagaw han ira mga umhanan. Gin-aresto hadto an 39 nga lider parag-uma ngan mga tagasuporta han SRFA. Ha luyo han pagkilala han Department of Environment and Natural Resources (DENR) ha mga parag-uma komo lehitimo nga *claimant* han tuna. Waray hunong an pan-gigipit han mga Gantuanco ngan militar ha ira ha sinunod nga mga tuig.

Utro nga nagpintas an pag-atake ha SRFA hadton Oktubre 2022 han umabot ha barangay an 31st CMO Special Company. Nagbalay-balay an mga sundalo agud gipiton nga "magpaclear" han ira ngaran kabalyo han panhatag hin bugas, nudels, tsinelas ngan kwarta.

Ginhadlok an mga parag-uma ngan pamilya nga kun diri magpirma ipapapriso ini. Pwersahay nira nga

"ginpasurender" an 17 nga parag-uma agud buhagon an SRFA. Nagtin-dog pa an mga sundalo hin kontrolado hini nga organisasyon han mga parag-uma nga Sta. Cruz Farmers Association nga ha dayuday nagin Camaren Farmers Association hadton Hunyo 2023. Direkta nga gin-kontrol han militar ngan National Task Force-Elcac an lokal nga gub-yrerno han Barangay Bonbon ngan an mga upisyal han bungto han Alogu-insan.

Ha atubangan hini, mahugot nga nanawagan an SRFA ha mga parag-uma ngan lokal nga gubyrerno nga dagmit nga palayason an militar ha komunidad. Kinahanglan respetuhon an katungod han mga parag-uma nga manindugan kontra ha magtiyupion ngan matalumpiguson nga agaron maytuna ngan ha kakunsabo hini nga militar.

Militarisado nga komunidad han mga kabras

Prinsipal nga por-ma han militarisa-syon nga urban an pagdeploy hin

mga yunit militar ha mga komunidad han kabras ha Metro Cebu. Ha nag-labay nga mga bulan, ginreport han mga kabras an presensya han mga elemento han 14th CMO Battalion ha Ermita, Pasil ngan Mambaling. Labot hini, nagreport liwat hin pre-sensya han militar an mga kabras ha Qiout Pardo, ngan bisan an mga ta-ga-Mandaue ngan Lapu-lapu City.

Han maghimo hin assemblya an mga kabras hadton Disyembre 2, 2024, ginbisita han mga sundalo an mga kaapi han *homeowners associa-tion* agud sidngan hira nga diri tu-mambong. Samwak an *Red-tagging*, intimidasyon ngan sarbeylans ha mga kabras nga komunidad.

"Gin-gamit nira ha psychological warfare an paura-utro nga pagpa-kiana ha mga kahigripid nga balay kun hain an mga lider, bisan pa kun maaram na hira han mga mga loka-syon hini... ngan bisitahon ini nga waray didto an kaapi o lider ngan an mga anak o kabugtuan an ginpipirit nga makig-estorya ha ira," pahayag han Kadamay-Cebu.

Nagreport liwat hin kapareho nga pan-gigipit an mga kaapi han Movement against Carbon Market Privatization, asosasyon han gudti nga paragbaligya nga natipa ha pri-batisasyon han pampubliko nga mer-kado ha Carbon. Taktika nira an pag-tanyag ha mga paragbaligya hin ayu-da ngan bulig tikang ha gubyer-no kun bumaya ha organisa-syon.

Ha Mandaue City, ginre-port han mga residente an pag-binalik-balik han 14th CMO agud bilngon ngan gipiton an mga kaapi han organisa-syon han kabras nga naato ha ilegal nga de-molisyon. Binulig pa an lokal nga gubyrerno ha pagtultol ha ira pinaagi han pagha-tag hin listahan han mga lider hini.

Programa nga "last mile school" han DepEd, para ha korapsyon ngan kontra-insurhensiya

Lima katuig tikang han ipatuman an Last Mile Schools Program (LMSP) han Department of Education (DepEd), nabubuksas an kadunutan han programa ngan samwak nga korapsyon dinhi. Gin-gamit liwat ini ha kontra-insurhensiya nga kampanya agud buhagon an pagkaurusa han mga eskoylahan nga Lumad ha Mindanao.

Ginlansar han DepEd an LMSP hadton Hulyo 18, 2019 agud kunuhay batunon an kakulang han mga pasilidad ngan rekursu ha higrayo ngan tay-aw nga mga lugar o ginta-tawag hini nga *geographically isolated and disadvantaged areas*, nga prinsipal mga lugar han minoriya. Ha naglabay nga lima katuig, kumawat an nasering nga programa hin diri mamenos ha ₱14.01 kabilyon nga pondo para ha pagtindog hin mga pasilidad ngan kadungan hini nga panginahanglan. Nag-alutaga an rehimen Marcos hin ₱3 kabilyon dinhi para ha 2025.

Ginreport han Commission on Audit (COA) hadton Disyembre 2024 an kapakyasan han DepEd nga kumpletuhon an mga proyekto nga pan-imprastruktura ha mga eskoylahan para ha LMSP nga ginpondohan hadton 2021 pa. An pag-awdit nga ginhimo han COA basar ha nakuha hini nga datos hadton Disyembre 2023.

Nahibaruan han COA nga tubtub katapusan han 2023, waray pa makumpleto han DepEd an 76 han 98 nga pasilidad nga nabalor hin ₱1.4 kabilyon ha ilarum han LMSP. Naa-larma gud an COA nga 22 la o 22.45% an nahuman han DepEd bisan kun nagpagawas ini hin ₱211.23 kamilyon nga "mobilization fees" para ha mga kontraktor.

An nasering nga mga imprastruktura kinahanglan nahuman ha sakob hin 150 kaadlaw tikang han pagkarawat han pagtugot nga himuon ini ngan kinahanglan diri umunhan han Mayo 31, 2022. Sigon ha report, sobra usa katuig o 555

kaadlaw na an kadelatar han pagtin-dog han nasering nga mga klasrum.

An nakalingkod nga sekretaryo han DepEd hadton 2021 tubtub 2022 ilarum han gubyerno ni Duterte amo hi Leonor Briones, nga ginsaliwnan tikang Hunyo 2022 tubtub Hulyo 2024 ni Bise Presidente Sara Duterte, ha ilarum ni Marcos. Hadton 2023, ginhambog ni Duterte nga usa ha iya prayoridad an LMSP. Sering han mga magturutdo, kinahanglan sukton ngan papagbatunon hira ha diri gud maupay nga pagpanginano han pondo ngan rekursu han DepEd.

Kontra-insurhensiya nga kampanya

Sigon ha mga magturutdo, diri la simple nga waray mahuman han gubyeryo an pagtindog hini nga mga bilding, mas grabe amo an pagtamak ha katungod han mga estudyante ha edukasyon ngan katungod han mga magturutdo ha maupay nga kamutangan ha pagtutdo. Labot ha putos ha korapsyon, direkta nga nagserbe an LMSP ha kontra-insurhensiya nga kampanya. An paglansar han programa hadton Hulyo 2019 nakabasar ha pagpaserra han rehimen Duterte ha mga eskoylahan nga Lumad ha Mindanao nga gin-aakusahan hini nga ginpapadalagan han Partido Komunista ng Pilipinas ngan Bagong Hukbong Bayan.

Pira kaadlaw antes an pormal nga paglansar han LMSP, ginmando

han DepEd an temporaryo nga suspensyon ha 55 nga eskoylahan nga Salugpungan ha rehiyon han Davao. Nakabasar an desisyon han ahensya ha report han mga upisyal militar ni Duterte nga gintututduan kuno hini an mga estudyante nga Lumad hin "pag-ato ha gubyerno." Hadton Hulyo 2017, nanarhug hi Rodrigo Duterte nga bobombahon an mga eskoylahan nga Lumad.

Hul-os nga ginpaserra han DepEd an 55 nga eskoylahan nga Lumad hadton Oktubre 2019. Gin-gamit nga rason an kapakyasan hini nga mga eskoylahan nga magpatuman han mga "rekisitos han gubyerno." Ha sinunod nga mga tuig, ginpaserra na han DepEd an tanan nga 216 nga mga eskoylahan nga Lumad ha Mindanao.

Ha katuyuanan nga puypuyon an mga organisasyon ngan komunidad han mga Lumad nga maisugon nga nag-organisa ngan nagtukod hin kalgaringon nga eskoylahan, ginsaliwan han DepEd an mga "last mile school" nga ha kamatuoran waray man mahitindog ngan diri maupay nga ginpanginano.

Hadto pa ginpapanawagan han mga magturutdo ngan tag-undong han mga katungod han nasyunal nga minoriya nga utro nga abrihan an mga eskoylahan nga Lumad. Ginduduso nira ini agud maseguro an katungod ha edukasyon han mga minoriya nga kabatan-unan.

Imperyalista nga panginlabot ha pagpabagsak han gubyrno ha Syria

Hadton syahan nga semana han Disyembre 2024, madagmit nga bumagsak an gubyrno han Syria ngan napatalsik an presidente hini nga hi Bashar al-Assad kahuman umatake an kumbinasyon han mga jihadista ngan mga grupo nga suportado, gin-armasan ngan koordinado han US, Turkey, Israel ngan bisan han UK.

Nanguna ha nga grupo nga uma-take amo an Hey'etu Tahrîrî'sh-Şâm (HTS o Damascus Liberation Movement), nga nagtikang ha salin han grupo nga ISIS. Gindeklara ini nga "terorista" han gubyrno han US, kundi kumarawat hin ayuda tikang ha UK, kaalyado han US ha NATO. Kaupod liwat ha umatake an Syrian National Army, nga direkta nga suportado han Turkey, ngan an Free Syrian Army (o Revolutionary Commando Army) nga direkta nga ginsusuportahan han militar han US nga nakabase hirani ha bawnderi han Syria ha Iraq ngan Jordan.

Sakob la hin 10 kaadlaw, naabot han HTS an Damascus, sentro nga syudad han nasud, tikang ha base hini ha prubinsya han Idlib ha norte-weste nga parte han Syria. Gatus-gatos nga sibilyan ngan mga sundalo nga Syrian an ginpatay hini nga mga pwersa ha madarahug nga kampanya nga agawon an Damascus. Madagmit hini nga nalipol an armado nga hukbo nga Syrian.

Kaparte han natikagrabang inter-imperyalista nga sumpakiy ha bug-os nga kalibutan, ngan partikular ha Middle East, an pagpabagsak ha rehimen Assad. Resulta ini han dirudiretso nga panginlabot ha Syria han mga langyaw nga poder, labina an imperyalismo nga US ha balayan han gintawag hini nga Greater Middle East Initiative nga gintikangan hadton 2024 pa. Kaparte han panginlabot dinhi han US an pag-armas ha magkalain-lain nga grupo tikang pa 2012 ngan pagsulsol ha armado nga sumpakiy ha nasud.

Kahuman bumagsak an gubyrno nga al-Assad, ginkilala ha gilayon han US an HTS (nga igintukod tikang ha salin

han ISIS) ngan gintanggal an bansag dinhi nga "terorista," gintawag nga "moderato" an pinuno hini nga hi Abu Mohammad al-Jolani, nga gintagan hin bag-o nga imahe ha imperyalista nga midya. Nanginginlabot yana an imperyalismo nga US ngan UK, hasta na an Turkey, ha pagbug-os han bag-o nga gubyrno ha Syria. Samtang, ginsisingabot han Israel an pagbagsak ni al-Assad ngan dagmit nga gin-okuparan an Golan Heights, sukwahi ha pagkilala han United Nations nga kaparte ini han Syria. Naglansar liwat an Israel hin mga airstrike tubtub ha Damascus agud pahiluagon pa an lupgop hini nga katunaan han Syria.

Diri madidiwara nga an pagpabagsak ha gubyrno han Syria parte han pagpahiluag han US ngan igkasi imperyalista hini ha armado nga sumpakiy ha Middle East. Padayon nga nabuylo an henosidyo han Israel ha Palestine ngan an mabayanihon nga pag-ato han mga pwersa nga Palestino, sugad liwat an mga pwersa nga Hezbollah ngan katawhan nga Lebanonese kontra hini.

Kadungan han pag-atake ha Damascus, gin-atake liwat han mga pwersa nga HTS, kabakyang an Syrian National Army, ngan suportado han mga airstrike han Turkey, an mga

pwersa nga Kurdish ngan rebolusyunaryo nga pwersa ha otonomo nga rehiyon han mga Kurd ha norte-este nga parte han Syria. Amo ini an lugar nga Autonomous Administration of North and East Syria nga kilalado ha tawag nga Rojava.

Ini nga lugar prinsipal nga katin han YPG (People's Protection Unit) ngan YPJ (milisya nga kababayin-an) nga parte han Syrian Defense Forces. Matatad-an liwat dinhi an magkalain-lain nga rebolusyunaryo nga armado nga grupo, sugad han pira nga yunit han TIK-KO nga Hukbo han mga Trabahador ngan Parag-uma han Turkey o (hukbo han Partido Komunista han Turkey-Marxista-Leninista o TKP-ML).

Sigon ha TKP-ML, diri "rebolusyon han katawhan" an nahitabo ha Syria kundi pag-ungbaw han "proyekto han NATO" nga ginhimo han mga operatiba han US, UK, Turkey ngan Israel. "An paglutaw ngan pag-uswag han mga Salafista nga jihadist nga mga grupo, labi na han HST nga nag-agaw han poder ha Syria, direkta nga resulta han pagpahiaran ngan pagpondo han mga imperyalista ngan reaksyunaryo nga estado ha rehiyon." Ha pag-agaw han poder han HTS, nga may suporta han US-Israel, NATO ngan Turkey, naatubang an katawhan nga Kurd, partikular na an kababayin-an, hin dako nga hulga han pananakop ngan kamadarahug.

Kaangayan nga manindugan an mga pwersa nga kontra-imperyalista

ngan rebolusyunaryo agud suportahan an katawhan han Syria ha ira pakigbisog para ha tinuod nga demokrasya ngan nasyunal nga katalwasan. Ha pagpatalsik kan al-Assad, mapapailarum an Syria ha dominasyon ngan kontrol han gahum nga US-Israel ngan Turkey nga naglalarang nga kontrolon an Middle East ngan an riko nga rekurso hini ha lana.

